

Szembesítés

„Igen, idegenek vagyunk önmagunknak is. Idegenek, akik váratlanul vagy mindig is találkoznak a bennük élő ellenséges, üldözött, soha-velünk-nem-volt, idegen szívű, idegen szellemű békési szlovákkal, budaörsi svábbal, újszászi zsidóval, zámolyi romával, gyulai románnal, azzal, aki olyan, mint te vagy én. Mindannyian ugyanegy és más szélben állunk. Beszélgetünk magunkkal. A szlovák gyerekekkel magunkban szlovákul beszélünk. A világ leng és imbolyog szlovákságunk és magyarságunk között. Volnék, mint te. Volnál, mint én.”

(Lengyel László: *Békés világ*. 168 Óra, 2001. április 26.)

„Most rájuk lehet mutatni: lám, a Fidesz jobbra rohanva felbillenti a politikai pályát, és kibillent bennünket Európából. A két pogány közt kell életben maradnia? Így igaz, de közülük csak az egyik emberevő.”

(Eörsi István: *Dabas után*. Népszava, 2001. április 17.)

„A dabasi eredményeket és a felsejlő koalíciót nézve ez a jelenet is eszembe ötlött, no meg az, hogy lófasz lesz itt, nem Európa.”

(Vágvolgyi B. András: *A koalíció kurvája ágyat vet*. Élet és Irodalom, 2001. április 13.)

„Most viszont azt látom, hogy olyan politikai erő van hatalmon, az Orbán–Torgyán kormány és elsősorban az Orbán–Kövér által irányított Fidesz, amely támadást indított a rendszerváltáskor kialakult demokrácia ellen, és sok tekintetben vissza akarja hozni a Kádár-rendszert.”

(Pogonyi Lajos: *Dabas intő jel az SZDSZ-nek – Fodor Gábor, a szabad demokraták ügyvivője a tanulságokról és a markáns politizálásról*. Népszabadság, 2001. április 17.)

„Kinek kell jobb? Az elit értelmiség jobbik részének rosszabb a politikai jobb. A népi közhangulat rosszabbik részének viszont jobb a jobb. A történelem arról tanúskodik, hogy nálunk a jobboldal még diktatúra formájában is kedveltebb, mint a baloldal. A jobboldal szabadjára engedi a lovagias nemzet kakastollas, árvalányhajas magyarkodását, az előítéleteket, az »idegenek« megvetését, miszerint: az oláh szőrös talpú, a krumpli nem étel, a tót nem ember, a zsidó kapzsiságának szaga van, és különben is elveszi a magyarság létehetőségeit, a tolvajbanda cigányság miatt nem alakulhat ki sem közbiztonság, sem vagyonbiztonság. Trianon csak a magyarság hazafiságán ejtett halálos sebet. Trianonért nem sír a zsidó, nem sír a cigány, Trianon csak a magyarnak fáj. Íme, bizonyosság Isten előtt!

Elhisszük-e mindezt? A baloldali értelmiség differenciáltabban lát, és gyanakvó a tömeges használatra termelt igazságokkal szem-

ben. A jobboldali értelmiség is, de ő felismeri a hazug propaganda politikai használhatóságát. A szélsőbal a saját ideológiai monomániájába van bonyolódva. A primitív jobboldal viszont kapva kap rajta. Társadalmi rangja abból fakad, hogy nem született zsidónak, romának, oláhnak. S ha boldogulásához nem elég a kigyúrt izom és az üveges tekintet, akkor azonnal gonosz erők ártatlan áldozatának érzi magát, és bűnbakot keres. A bűnbak magtálalása számára legkönnyebb a liberális és szocialista eszmék birodalmában. Hiszen végső soron rajtunk élősködő idegenek és velünk ellenséges, alacsonyabb rendű népfajok ártó hatását képviselik. Kikergetésük, agyonütésük, javaik átruházása jótettnek számít a nemzet szebb jövője érdekében. Hát ez a tradicionális »jobban érezzük magunkat a jobboldalon« a Fidesz legfontosabb esélyadója a választásokon.”

(Popper Péter: *A Tompultság Démona*. Népszava, 2001. április 14.)

„Szörnyű, ami ma a magyarországi politikában történik. Épp ezért a mai napig nagyrabecsüléssel figyelem néhány tisztos politikus – Budapest főpolgármestere és munkatársai – erőfeszítéseit, akik még mindig civilizált szigetet képeznek a hangoskodók áradatában.”

(Sztankay Ádám: *Mozgáskultúra és civil kurázsizs – Marschall Miklós a demokráciaölő vírusról*. 168 Óra, 2001/14.

(Összedíltotta: Tóth Gy. László)